

Fővárosi Ítéltábla
2.Pf.20.515/2014/4.

A Fővárosi Ítéltábla a (jogtanácsos neve) jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Bodolai László (címe) ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. január 22. napján kelt 31.P.26.285/2013/2. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és arra kötelezi az alperest, hogy az általa szerkesztett I.rendű alperes neve honlapon 5 napon belül a sérelmezett cikkel azonos módon és helyen, annak elérhetőségéig, de legalább harminc napig tegye közzé az alábbi közleményt is:

„Helyreigazítás:

Valótlanul állítottuk, hogy olyan munkaórákat is kifizetett az állam a felperes nevenak, amiket munkatársai nem dolgoztak le.

Azon valós tény, hogy az árvíz ideje alatt a híradások elsősorban arról szóltak, hogy a ... készenlétben vannak, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy a ... annak ellenére részesültek magas összegű állami támogatásban, hogy ténylegesen munkát az árvízi védekezés során mindössze három alkalommal végeztek."

Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes által szerkesztett internetes újságot üzemeltető I.rendű alperes neve-t (I.rendű alperes címe), hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 70.000 (Hetvenezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket. A fennmaradó 14.000 (Tizennégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül az általa szerkesztett I.rendű alperes neve honlapon a „...” című cikk címével azonos helyen és ideig tegye közzé az alábbi helyreigazítást:

„Helyreigazítás: Az I.rendű alperes neve internetes portálon ...-án megjelent cikkünk címében valótlanul állítottuk, hogy kamumunkáért fizetett a felperes nevenak az állam.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperest üzemeltető I.rendű alperes neve-nek 18.000 forint perköltséget.

A le nem rótt 36.000 forint illetékről úgy rendelkezett, hogy az alperest üzemeltető I.rendű alperes neve köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni 12.000 forint illetéket, míg a fennmaradó 24.000 forint illetéket a felperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

A felperes sajtó-helyreigazításra irányuló kereseti kérelmét az Smtv. 12. § (1)-(2) bekezdésében, a PK 12. és 14. számú állásfoglalásban foglaltak alapján bírálta el, hivatkozva az Alaptörvény IX. cikkében, valamint az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozatában írtakra.

Rámutatott arra, hogy a keresetet a cikk egészére és az átlagolvasó értelmezésére tekintettel kellett értékelnie. A cikk címét érintően helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy annak a bírósági gyakorlatban önálló helyi értéke van, tekintettel arra, hogy a cikket nem mindenki olvassa el, vannak akikben csak a cím által közölt információk rögzülnek, így a cím önmagában sem tartalmazhat valótlan vagy félrevezető állítást.

A kereset tárgyává tett, az I.rendű alperes neve internetes portálon ... napján megjelent „...” című cikkben sérelmezett közlések vonatkozásában a következők szerint foglalt állást.

1. „...” címbeli közlés vonatkozásában rögzítette, hogy az - az alperesi hivatkozással ellentétben - nem értékítélet, hanem tényállítás azok számára, akik nem olvassák el az egész írást. Az átlagolvasó számára azt az információt hordozza, hogy a felperes nem valós munkáért kapott pénzt az államtól. Annak ténye, hogy ezzel kapcsolatosan az ...ra is utal a cím, csak forrásmegjelölésként értékelhető, ami nem változtat azon, hogy a cím azt jelenti az átlagolvasó olvasatában, hogy el nem végzett munkáért kapott pénzt a felperes. A perben az alperes nem bizonyította, hogy a felperes nem valós munkáért pénzt kapott volna, maga is csak értékítéletként hivatkozott a közlésre. A forrásként megjelölt ... azt nem állította, hogy a felperes olyan munkáért kapott volna fizetést, amit nem végzett el, hanem a rendelkezésére álló adatokból vont le olyan következtetést, hogy az elszámolás

óramennyisége kétséges, az a média megjelenések és a közvélemény szerint nem igazolható, mindez azonban a cikk címéből nem derül ki, miután az egyenes állítást tartalmaz, amelynek bizonyítása nem történt meg. Az alperes azt igazolta, hogy lehetett kétséget támasztani a média megjelenések és a logika alapvető szabályai alapján a felperes elszámolásának helyességével szemben, azt azonban nem bizonyította, hogy a felperesi elszámolás valótlan. A becsatolt ..., ... közleményekben szereplő számok alapján az alperes alkothatott olyan véleményt, hogy azok helyessége kétséges, ugyanakkor abból, hogy egy adott napon nem jelent meg sajtóközlemény a felperesi munkavégzésről, még dolgozhattak a felperes egységei, így a sajtómegjelenés önmagában az elszámolás helytállóságának cáfolatára nem alkalmas. A felperes által kért valós tények közzétételére ebben a körben nem látott lehetőséget, tekintettel arra, hogy a felperes sem bizonyította a valósként közölni kért tényállításait, azaz az elszámolása helyességét.

2. A „húszezer órányi túlórárt számoltak el, de a média és az ... tudósításai alapján az ... azt gondolja, hogy inkább nyolcezer órát dolgozhattak” közlés vonatkozásában azt állapította meg, hogy a cikk egészét tekintve a sérelmezett rész nem tényállítás, és bár nem értékítélet, de olyan vélemény, következtetés, ami helyreigazításra nem ad alapot, függetlenül annak helyes vagy helytelen voltától. A cikkből ugyanis kiderül, hogy milyen tényekből, körülményekből került sor a sérelmezett következtetések levonására. A készenlétről tudósító, de konkrét bevetéseket csak ritkán említő média megjelenésekből, a híradásokban közölt adatokból, az elszámolt óramennyiségből, a kifizetett támogatásból kiindulva a cikk nagyságrendileg a valóságnak megfelelő adatokat közölt, melyeket a becsatolt közleményekkel, a felperes hivatalának válaszával alátámasztotta. Az, hogy pusztán a média és az ... tudósításai alapján lehet-e következtetni arra, hogy a nyolc óra szolgálati időn felül a felperes munkatársai hány órát dolgoztak, már a következtetés helyessége vagy helytelensége körébe tartozik, téves vélemények, megalapozatlan következtetések alapján azonban sajtó-helyreigazításnak nincs helye, a tényalap pedig bizonyítást nyert, az átlagolvasó számára kiderült, hogy a következtetések levonására minek alapján került sor.

3. A „valószínűleg olyan munkaórákat is kifizettetett a ... az állammmal, amiket nem is dolgoztak le” közléskörben az elsőfokú bíróság ugyancsak azt állapította meg, hogy az alperes részéről véleménynyilvánítás történt, amelyet szövegösszefüggéséből kiragadva nem lehet vizsgálni. A cikk egészéből kiderül, hogy az elszámolással kapcsolatos feltételezett következtetését az ... mire alapozta. A közlés lényegében az előző következtetésből - abból, hogy szerintük húszezer órányi túlóra helyett csak nyolcezer óra ledolgozása állapítható meg a híradásokból - levont következtetés, ami helyreigazításra ugyancsak nem ad alapot.

4. Azzal kapcsolatosan, hogy nem végeztek tényleges munkát az árvízi védekezésénél kérdéskörben az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által sérelmezett hamis látszateltetés nem volt megállapítható. Az olvasottakból az átlagolvasó nem következtet arra, hogy a felperes ne végzett volna tényleges

munkát az árvízi védekezésnél, legfeljebb csak arra, hogy nem annyit, mint amennyit elszámoltak, ha a híradásokat vesszük alapul. Mindezek okán a helyreigazításnak nem volt helye.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság tehát csak a kifogásolt cikk címének vonatkozásában adott helyt a helyreigazítási kérelemnek, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, kiemelve, hogy a sérelmezett közlések médiaközleményekből levont és ekként megjelenő következtetések voltak, amelyek - függetlenül helyességüktől vagy helytelenségüktől - a sajtó számításainak megalapozottságától vagy megalapozatlanságától véleményként nem voltak helyreigazíthatóak.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 81. §-a alapján határozott, utalással a 32/2003. IM rendeletre, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének és 14. §-ának szabályozására.

Az elsőfokú bíróság határozatával szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az első fokú ítélet keresetet elutasító rendelkezésének megváltoztatásával az alperes kötelezését kérte az igényelt helyreigazító közleménnyel megegyező tartalmú helyreigazítás közzétételére.

A következők miatt tartotta megalapozatlannak az első fokon eljáró bíróság ítéletét. Megítélése szerint a sajtó-helyreigazítás nem kerülhető el azzal, hogy a sajtóközlemény a valótlan tényállítást nem mint bizonyosat közli, hanem feltételezett tényként, következtetések útján. Álláspontja szerint a kifogásolt közlemény egésze tényállításokat tartalmaz. A teljes cikkből az átlagolvasó szemszögéből nézve egyértelműen valótlan tényállításokra lehet következtetni: kamumunkáért fizetett az állam, a ... le nem dolgozott munkaórákat és kifizetett húszszer munkaórát számoltak el, holott csak nyolcezer órát dolgoztak le.

Hivatkozott arra, hogy a sajtót nem mentesíti a helyreigazítás kötelezettsége alól az, hogy a tudósítás a médiában megjelent cikkekre hivatkozik. Megalapozatlan tehát az az elsőfokú bírói megállapítás, miszerint a cikk egészét tekintve vélemény, következtetés.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a PK 12. számú állásfoglalásban szereplő megállapítások helytelen alkalmazásával, értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy nincs helye sajtó-helyreigazításnak, csak formális értelmezés alapján vizsgálta a cikket. Egészében kellett volna értékelnie azt, hogy mi volt annak mondanivalója, az újságolvasó levonhatta-e a kifogásolt tényekkel kapcsolatos következtetést.

Vitás állításuk alátámasztására az alperes nem ajánlott fel bizonyítékot, ennek igazolására önmagában nem elegendő más sajtóorgánumok tartalmára való utalás. Vitatta, hogy ne igazolta volna a valósként közölni kért tényállításait. Elszámolását a perben benyújtotta, további bizonyításra pedig nem hívta fel a bíróság.

Rámutatott arra, hogy az alperes a hiteles tájékoztatás érdekében meg sem próbálta tisztázni azt, hogy ténylegesen milyen tevékenységet végzett az árvízi védekezéssel összefüggésben, miként számolta el a kapott támogatással. A tényleges számadatokat tartalmazó dokumentumok nem álltak az ...

rendelkezésére.

Meglátása szerint a cikk nem adta meg az olvasóknak azt a lehetőségeket, hogy maguk alkothassanak véleményt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyására irányult, az elsőfokú eljárásan felhozott indokok alapján.

A Fővárosi Ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a kereset tárgyává tett cikk címével kapcsolatosan elrendelt helyreigazításra vonatkozó rendelkezését, a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezését a következők szerint találja részben alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárása alapján a tényállását helyesen állapította meg, azonban tévesen mérlegelte és ítélte meg a felperesek által sérelmezett közléseket. Nem értékelte kellőképpen azt, hogy az alperes egy olyan cikkekre - az ... oldalon ...-án megjelent „...” című írásra - hivatkozással híresztelte a felperes által kifogásolt közléseket, amely közlemény a sajtóban megjelent híradásokra alapozta állításait és azok számadatait emelte ki anélkül, hogy bevárta volna az e körben az ... által már ...-án kiadni kért adatokra vonatkozó felperesi válaszlevelet. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kifogásolt állításokat az alperes nem bizonyította. A felperes hivatala által ...-i keltezéssel kiadott közérdekű adatok alapján minden további bizonyítás nélkül azt lehetett a jogvitában megállapítani, hogy az alperes nem a valóságnak megfelelő adatokat híresztelt. A közérdekű adatok igénylésére vonatkozó tájékoztatásban helyszínenkénti és naponkénti bontásban szerepel a felperes állományába tartozó, az árvízi védekezésben közreműködők közül a tényleges árvízi munkát végző személyek száma. Az okiratban összesen 9 nap, 3 helyszín és 1576 fő került feltüntetésre, akik részére az árvízvédelemben való közreműködéssel összefüggésben kizárólag a szolgálatteljesítési időn felül teljesített szolgálat során végzett munka került elszámolásra. Az állomány általában napi 12-16 órában végezte az árvízvédelmi feladatokat, összesen 22592 óra túlszolgálat teljesítésével. A kifizetett órabér átlagosan 3.766 forint volt.

A felperes helyreigazítási kérelme az első három igény vonatkozásában csaknem azonos kérelmet tartalmaz, negyedik kérelemként a való tények hamis színben való feltüntetését kérte megállapítani. A Fővárosi Ítéltábla erre figyelemmel összefoglalóan annak helyreigazítására kötelezte az alperest, miszerint valótlanul került sor annak állítására, hogy olyan munkaórákat is kifizetett az állam a felperesnek, amelyeket a munkatársai nem dolgoztak le, az erre vonatkozó alperesi állítások ugyanis bizonyítást nem nyertek.

Egyértelműen megállapítható volt ugyanakkor az, hogy azt a valós tény, miszerint az árvíz ideje alatt a híradások elsősorban arról szóltak, hogy a ... készenlétben vannak, az alperes abban a hamis színben tüntette fel, hogy a felperes munkatársai annak ellenére részesültek a magas összegű állami kifizetésben, hogy ténylegesen munkát az árvízi védekezés során mindössze három alkalommal végeztek. A

valóság közlésére a másodfokú bíróság sem látott lehetőséget, tekintettel arra, hogy a felperes hivatala ugyan - a fentiekben részletezettek szerint - szolgáltatott adatokat, amelyben szerepel a védekezésben részt vevő személyek, időpontok és helyszínek száma, de a ledolgozott munkaórákra vonatkozóan nincsenek pontos adatok feltüntetve. Nincs megjelölve egyértelműen az, hogy a feltüntetett óraszámokból mennyi volt a készenlétben és mennyi a tényleges munkavégzéssel eltöltött idő. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a valóság bizonyítása a felperes terhére esett, aki ezen bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a kifogásolt közléseket nem véleményként értékelte, miután nem álltak az alperes rendelkezésére olyan valós adatok, amiből véleményt, következtetést lehetett volna levonni.

A 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése értelméből ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A (2) bekezdés alapján a helyreigazító közleményt napilap, internetes sajtótermék és hírügynökség esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő öt napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, de kérhető mediaszolgáltatás esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő nyolc napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, más időszaki lap esetében az igény kézhezvételétől számított nyolc napot követően a legközelebbi számban a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben, lineáris mediaszolgáltatás esetében pedig ugyancsak nyolc napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és azzal azonos napszakban kell közölni.

A fenti jogszabályhelyi rendelkezés alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A kereset és a fellebbezés részbeni eredményessége alapján a perköltségviselés kérdésében a másodfokú bíróság a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése értelmében határozott. A jogvitában 36.000 forint előlegezett kereseti és 48.000 forint előlegezett fellebbezési illeték merült fel, melyből a pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel az alperesi honlapot üzemeltető I.rendű alperes neve 70.000 forint megfizetésére köteles, míg a személyes illetékmentességben részesülő felperes az eljárási illeték megfizetésére nem kötelezhető, azt a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a alapján a Magyar Állam viseli. Az alperes a pervesztességéhez igazodó összegű első- és másodfokú perköltség megfizetésére köteles, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése alapján határozta meg. A teljesítési határidő a Pp. 217. §

(1) bekezdésének rendelkezésén alapul.

Budapest, 2014. június 5.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő